

1- Hvad betyder analyseresultaterne?

Syn, lugt og smag

Godt vand er lugtløst, uden smag, farveløst, klart og uden bundfald. Indhold af jern og mangan kan give en brunfarvning af vandet. I Vestjylland ses desuden ofte en let gul farve på grund af humus (naturligt organisk stof). Dårlig lugt og smag kan blandt andet skyldes indhold af jern, mangan eller bakterievækst i installationen.

Coliforme bakterier

Fund af coliforme bakterier betyder, at vandet er forurenet. Disse bakterier findes bl.a. i overfladevand, og hvor der sker en forrådnelsesproces i jorden, f.eks. omkring utætte kloakrør. Forureningen kan godt være af ældre dato, da de coliforme bakterier kan vokse i hele vandforsyningsanlægget selv i lang tid efter forureningens ophør.

E-coli (Escherichia coli)

I denne gruppe findes de bakterier, der normalt lever i tarmene hos mennesker og varmblodede dyr. Når disse bakterier er i vandet, er der tegn på frisk forurening med afføring fra mennesker eller dyr (herunder afføring fra f.eks. mus, rotter og fugle). Er der E-coli i vandet, er der risiko for at vandet er sundhedsfarligt, **derfor bør det koges**, inden det drikkes. **E-coli må ikke kunne påvises.**

Kimtal

Kimtal er et mål for det samlede antal bakterier i vandet. De fleste bakterier stammer fra naturligt forekommende jord- og vandbakterier. **Et for højt tal tyder på, at der trænger overfladevand ned i brønden/boringen.** Ved at indrette brønden/boringen rigtig kan man sikre sig, at det er grundvand og ikke forurenet overfladevand, der bliver hentet op. Et højt tal kan også stamme fra trykbeholder, filteranlæg o.l., der ikke passes korrekt.

pH-værdi

pH er et mål for vandets surhedsgrad. Normalt er vand neutralt og har en pH-værdi på 7-8,5. I Vestjylland er vandet ofte mere surt. Vand med en lavere pH vil ofte have en **smag**. Surt vand **øger korrosionsrisikoen** – især, hvis vandet får lov til at stå lang tid i rørene. Dette kan give et **højere indhold af tungmetaller** i vandet, og man risikerer gennemtæring af rørene. Der er ikke fastsat grænseværdi med henvisning til helbredsmæssige årsager.

Ledningsevne

Ledningsevne kaldes også konduktivitet og er udtryk for vandets samlede indhold af opløste salte, f.eks. fra tilblanding af havvand. **Et højt saltindhold er uønsket og øger korrosionsrisikoen.**

Nitrat

Rent grundvand indeholder højst 3 mg/l. Nitrat i drikkevand stammer fra **udvaskning af kvælstofholdige gødninger** til grundvandet. En reduktion af nitratindholdet i vandet kræver derfor enten en reduceret gødningsanvendelse eller en bedre gødningsudnyttelse i boringens/brøndens indvindingsoplande.

Nitratindholdet i private brønde/boringer viser stor årstidsvariation. Afhængig af jordlagene (og nedbørmængden) kan man se enten en forøgelse eller en reduktion i nitratindholdet om vinteren, når vandnedrivningen er stor. **Nitrat er sundhedsskadeligt, og det frarådes at give børn under 1 år, gravide og ammede vand med et nitratindhold på over 50 mg/l.**

Total-P

Fosfor er i sig selv ikke sundhedsskadeligt, men **kan vise en eventuel forurening fra overflade- eller spildevand**. Der kan ved specielle geologiske jordbundsforhold være naturligt forekomst af fosfor. Et højt indhold af fosfor **øger korrosionsrisikoen. Fosfor bør ikke kunne påvises.**

Temperatur

Koldt drikkevand bør have en temperatur på højst 12 °C. Et for høj vandtemperatur kan skyldes, at vandet varmes op i rørene i huset (uisolerede koldtvandsrør, rørføring langs med varmtvandsrør).

Jern og mangan

Jern og mangan forekommer ofte sammen i vandet i forskellige mængde. **Ved for højt indhold dannes gulbrunt okker med de gener, der følger af dette** (uklarhed, afvigende smag, udfældning med tilstopning af ledningsnet og armaturer samt misfarvning af vasketøj m.m.) Mangan alene giver en sortfarvning. Forhøjet indhold af jern og/eller mangan er **ikke sundhedsskadeligt**, og er ikke med i den forenklede kontrol.

2- Hvad kan man gøre ved overskridelser?

Et forhøjet indhold af bakterier og/eller nitrat udgør de hyppigste fejl ved vand fra små vandforsyninger.

- 1) Det forhøjede indhold af nitrat **er der sjældent nogen nem løsning på**, da det skyldes en for stor udvaskning af kvælstofgødninger fra landbruget.
- 2) **De bakteriologiske problemer skyldes derimod utætheder ved og omkring boringen/anlægget.**
Sørg derfor altid for, at:
 - der ikke kan trænge overfladevand ind i brønden/boringen
 - forerørspakningen er tæt
 - alle rørføringer, hydrofor og behandlingsanlæg er intakte og velholdte.

Ved sundhedsfarlige overskridelser kontakter kommunen ejeren af boringen. Ejeren skal have identificeret årsagen til overskridelsen, måske ved hjælp af en smede vvs mand. Der skal enten finde en løsning på problemet (som dokumenteres med en analyse) eller ejendommen skal tilsluttes til vandværksvand.